

Tilburg University

Één land, één stem?

van Damme, E.E.C.

Published in:
Algemeen Dagblad

Publication date:
2000

Document Version
Peer reviewed version

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):
van Damme, E. E. C. (2000). Één land, één stem? *Algemeen Dagblad*.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

ÉÉN LAND, ÉÉN STEM?

Dit weekend vergaderen de Europese regeringsleiders in Nice. Op het programma staan geen heerlijke Franse gerechten, maar drie koude klikjes, "left overs" van de Top van Amsterdam van 2½ jaar geleden.

Natuurlijk gaat het allemaal om de macht. Macht van Europa versus de individuele landen, macht van het ene land ten opzichte van het andere, macht van de bestaande EU-landen in vergelijking met de nieuwkomers, en macht van de rijke landen over de arme.

De achtergrond is de toekomstige groei van de Unie, van 15 landen nu tot 27 in de toekomst. Om de Unie bestuurbaar te houden moeten 3 dingen veranderen. Ten eerste is er niet voldoende werk om elk land een eigen Commissaris te geven. Landen zullen moeten inschikken en grote landen zullen zeker geen 2 Commissarissen kunnen hebben. Ten tweede is er, bij een willekeurige beslissing en veel landen, altijd wel een land dat tegen is. Om überhaupt iets te kunnen besluiten moet het veto-systeem dus op de helling. Ten derde is de huidige stemmenverhouding in de Europese Raad oneerlijk. Op dit punt bestaan de grootste conflicten en is het moeilijk tot overeenstemming te komen.

Dat de machtsverhouding nu oneerlijk is, is eenvoudig te zien. Duitsland heeft 10 stemmen en meer dan 80 miljoen inwoners, terwijl Luxemburg met nauwelijks 400.000 inwoners 2 stemmen heeft. Een Luxemburger telt 40 keer zo zwaar als een Duitser, geen wonder dat onze oosterburen vinden dat zij meer stemmen moeten krijgen. De Fransen zijn het daar weer niet mee eens. Zij hebben, hoewel ze 20 miljoen minder mensen hebben, nu evenveel stemmen als de Duitsers dat willen ze wel zo houden.

Ook de Nederlanders willen meer. Wij hebben 5 stemmen, evenveel als de Belgen, maar we hebben wel anderhalf keer zoveel inwoners. We zijn de grootste van de kleine landen, te groot voor servet, te klein voor het tafellaken. In Amsterdam kreeg Kok nog geweldige ruzie met zijn Belgische collega toen hij zei dat wij nu toch echt te groot waren om met de kleintjes te spelen. Ondertussen schijnen de Belgen dit geaccepteerd te hebben.

Hoe zou het moeten? Uitgaande van het idee dat elke Europeaan, waar hij ook woont,

evenveel invloed zou moeten hebben, is de oplossing eenvoudig: het aantal stemmen van een land moet evenredig zijn met de wortel uit het aantal inwoners van dat land. Als Duitsland 9 stemmen krijgt, dan Frankrijk dus 8, Spanje 6, Nederland 4 en België 3. "Waarom de wortel?" vraagt u. Dit volgt uit niet geheel elementaire wiskunde en uit het feit dat we over Europese aangelegenheden niet direct, maar indirect stemmen: wij kiezen volksvertegenwoordigers, die bepalen wie premier wordt en deze vertegenwoordigt ons in Nice. De "wortelregel" leidt ertoe dat de beslissing die de regeringsleiders nemen zo veel mogelijk in overeenstemming is met die die in een direct referendum zou resulteren.

De Zweden zijn goede wiskundigen en economen. Ze zijn ook bereid naar de wetenschap te luisteren en ze hebben bovenstaande regel voorgesteld. De Nederlandse delegatie zou er goed aan doen deze regel te steunen, onze macht zou daardoor substantieel omhoog gaan.

De Europese Commissie heeft een andere regel voorgesteld: één stem per land, maar een besluit wordt alleen aangenomen als het aantal stemmen vóór zowel minstens de helft van het aantal landen als minstens de helft van het aantal inwoners vertegenwoordigd. Berekeningen laten zien dat deze regel het gevolg heeft dat de macht in de richting van de kleine landen verschuift.

Deze regel is niet in het belang van Nederland. De landen die tot de EU toe willen treden zijn over het algemeen klein. Ze zijn ook arm. We willen ze daarom niet teveel macht geven omdat dan het gevaar dreigt dat ze een te grote invloed op de geldstromen binnen de Unie zullen hebben.

Eric van Damme